

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 72 0 К 080038 25 Квлз
Бањалука, 31.7.2025. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Даниеле Миловановић председника вијећа, Душка Бојовића, др Вељка Икановића, Божане Вулић и Светлане Марић чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђеног И. К. због кривичног дјела – Неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 1. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости поднесеном од стране бранилаца осуђеног, адвоката Мила Ковачевића и Дајане Бешић из Заједничке адвокатске канцеларије у Градишци, против правоснажне пресуде Окружног суда у Бањалуци број 72 0 К 080038 24 Кж од 28.10.2024. године, у сједници одржаној дана 31.7.2025. године донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се као неоснован захтјев за заштиту законитости бранилаца осуђеног И. К. поднесен против правоснажне пресуде Окружног суда у Бањалуци број 72 0 К 080038 24 Кж од 28.10.2024. године.

Образложење

Побијаном правоснажном пресудом Окружног суда у Бањалуци број 72 0 К 080038 24 Кж од 28.10.2024. године је, уважавањем жалбе Окружног јавног тужиоца у Бањалуци преиначена пресуда Основног суда у Градишци број 72 0 К 080038 20 К од 28.12.2023. године у одлуци о кривичној санкцији, тако да се оптужени И. К. који је том пресудом оглашен кривим због кривичног дјела - Неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 1. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 64/17, 15/21, 89/21 и 73/23 у даљем тексту: КЗ РС) осуђује на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, а у осталом дијелу та првостепена пресуда остаје неизмијењена.

Том првостепеном пресудом Основног суда у Градишци је осуђеном због истог кривичног дјела изречена казна затвора у трајању од 4 (четири) мјесеца, а такође и мјера безбједности обавезног лијечења од зависности од опојних дрога у трајању од 1 (једне) године, која мјера безбједности се има извршити у установи за извршење казне или у здравственој или другој специјализованој установи, а вријеме проведено у установи за извршење те мјере се урачунава у казну затвора, с тим да се након истека времена казне затвора мјера безбједности има извршити на слободи, а такође су од осуђеног одузети

предмети који се односе на стабљике конопље и осушену опојну дрогу *Cannabis sativa L* (у количини наведеној у изреци те пресуде), те дигиталну вагу марке „Beurer“ и дрвену лулу, а поред тога је и обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати износ од 530,00 КМ и паушал у износу од 150,00 КМ, у року од 15 дана од дана правоснажности пресуде, под пријетњом принудног извршења.

Против поменуте правоснажне пресуде Окружног суда у Бањалуци (којом је преиначена у одлуци о казни првостепена пресуда Основног суда у Градишци), браниоци осуђеног адвокати Миле Ковачевић и Дајана Бешић из Заједничке адвокатске канцеларије у Градишци су поднијели захтјев за заштиту законитости због повреде Кривичног законика с приједлогом да се укине првостепена и другостепена пресуда и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да се укине другостепена пресуда и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење, или пак да се преиначи другостепена пресуда и оптуженом изрекне блажа кривична санкција.

Захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) је са списима предмета првостепеног суда, у којем је садржана и побијана пресуда Окружног суда у Бањалуци, достављен на одговор републичком јавном тужиоцу, у смислу одредбе члана 353. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21 – у даљем тексту: ЗКП РС).

У одговору на Захтјев, Републички јавни тужилац Махмут Шврака је истакао да су неосновани наводи Захтјева о погрешној примјени материјалног права у односу на изрицање висине казне осуђеном, јер је другостепени суд у побијаној пресуди исправно тумачио и примјенио одредбе материјалног прописа које се односе на висину изречене а и прописане казне за кривично дјело које му је стављено на терет, о чему су у образложењу побијане пресуде дати ваљани разлози, с обзиром на начин извршења кривичног дјела и друштвену опасност, а посебно имајући у виду да се ради о учиниоцу као вишеструком повратнику у извршењу кривичног дјела. Сходно томе је предложио да се Захтјев одбије као неоснован.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се, примјеном одредаба члана 354. ЗКП РС, ограничио на испитивање само оне повреде закона, на коју се позива подносилац Захтјева, па је одлучено као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Наиме, захтјев за заштиту законитости, у смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС) је врло рестриктивно постављен тако да се може поднијети против правоснажне пресуде само због повреде Кривичног закона, а и повреде одредбе кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), учињених у првостепеном или жалбеном поступку, а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. члана 350. ЗКП РС. Ограничењима из става 2. цитиране законске одредбе искључена је могућност улагања овог правног лијека ако није изјављена жалба на првостепену пресуду као редовни правни лијек, те ако наведене повреде материјалног и процесног закона нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку), док је ограничењем из става 3. исте законске одредбе искључена могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

У конкретном случају Захтјев не прецизира у свом уводу неки од облика повреде Кривичног законика прописаних у одредбама члана 312. ЗКП РС, већ из образложења

Захтјева произилази да се приговара повреди Кривичног законика тиме што је одмјерена казна затвора осуђеном нецјелисходна и у супротности са доказима у спису, а са чим у вези се у Захтјеву позива на налаз и мишљење вјештака неуропсихијатра др Слободана Станковића у којем је наведено да је оптужени тешки овисник о дрогама и да су код њега услед таквог стања развијена разна обољења, те да је кривично дјело учинио у стању битно смањене урачунљивости, па да му је потребна помоћ у виду лијечења у одговарајућој установи.

С обзиром на изнесено произилази да се у Захтјеву неосновано позива на повреду Кривичног законика, као једног од законских основа за подношење Захтјева, а то из разлога што одлуком о казни осуђеном у трајању од 1 (једне) године, као и изреченом одлуком о мјери безбједности у побијаној другостепеној пресуди није прекорачено овлашћење које суд има по закону, чиме није учињена повреда Кривичног законика из члана 312. тачка д) ЗКП РС, имајући у виду да је за кривично дјело - Неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 1. КЗ РС прописана казна затвора од једне до десет година. Сходно томе је побијаном другостепеном пресудом суд осуђеном и изрекао најмању законом прописану казну, а такође и мјеру безбједности обавезног лијечења од зависности од опојних дрога у трајању од једне године, која мјера се извршава у установи за извршење казне или у здравственој или другој специјализованој установи, с тим да се вријеме проведено у установи за извршење те мјере урачунава у казну затвора, а да се након истека времена казне затвора та мјера има извршити на слободи, а што је у складу са чланом 76. КЗ РС у којем је у ставу 4. прописано да обавезно лијечење од зависности траје док се не отклоне разлози због којих је та мјера изречена, али не дуже од три године.

С обзиром на наведено, како одлуком о казни и мјери безбједности није прекорачено законско овлашћење из члана 312. тачка д) ЗКП РС, па будући да се у Захтјеву позива на то да суд није правилно одмјерио казну у односу на околности које утичу да казна буде већа или мања и да суд није примијенио одредбе о ублажавању казне, а што у суштини представља разлог из члана 314. став 1. и 2. ЗКП РС за побијање пресуде, због којег разлога се захтјев за заштиту законитост и не може поднијети у смислу члана 350. став 1. ЗКП РС, то позивање у Захтјеву на тај разлог не може бити од утицаја на одлуку овог суда.

Из изнијетих разлога, поднесени Захтјев бранилаца осуђеног није основан, јер повреде закона на које се позива као законом прописаног основа за подношење овог ванредног правног лијека, нису учињене, па је у смислу одредбе члана 355. ЗКП РС одлучено као у изреци ове пресуде, одбијањем Захтјева као неоснованог.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Даниела Миловановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић